

Política social, família i migracions

Codi: 102145

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OB	2	A

Professor/a de contacte

Nom: Massoud Sharifi Ahmadipour

Correu electrònic: massoud.sharifi@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Les lectures bàsiques del curs combinen tres llengües: català, castellà i anglès

Equip docent

Thales Speroni Pereira Da Cruz

Massoud Sharifi Ahmadipour

Prerequisits

No hi ha prerequisits per fer aquesta assignatura.

Objectius

L'objectiu del curs és introduir l'alumnat en l'estudi de les condicions socials que afavoreixen o dificulten el benestar de les persones, mitjançant el coneixement de com es distribueixen socialment els recursos de benestar (estat, mercat, família i comunitat) i com impacten les polítiques socials.

Presenta l'eix vertebrador de la matèria "Política Social" a partir de l'articulació de tres parts. La primera part posa l'accent en la política social entesa en el sentit més general, a partir de l'abordatge de la seva història i de la comparació internacional dels diferents règims de benestar.

La segona es fixa en la família i en les transformacions postindustrials d'aquesta institució, amb una especial atenció a les polítiques familiars, a partir d'una mirada crítica sobre els seus impactes des d'una perspectiva de gènere

Finalment, la tercera part se centra en les actuals migracions internacionals i en els reptes que planteja la governabilitat de la mobilitat humana (tot subratllant la ineficàcia de les polítiques unilaterals dels estats) i la gestió de la inclusió i de la diversitat cultural en societats cada vegada més plurals

Competències

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Avaluar les aportacions dels enfocaments sociològics a l'estudi de la cultura, l'educació, la interacció entre societat i medi ambient, la política social i el treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la qualitat del propi treball.
2. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
3. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre la política social.
4. Comparar la lectura de les polítiques socials des de diferents ideologies presents en la realitat social d'Espanya i de Catalunya
5. Comprendre les interpretacions socials de la política social d'acord amb aquests enfocaments.
6. Definir els conceptes sociològics que interpreten la política social.
7. Definir els fenòmens socials subjacents a les polítiques socials i els conflictes sobre les necessitats socials.
8. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Discriminar les explicacions de les desigualtats d'accés i impacte de les polítiques socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics que aquests actors donen per descomptades.
11. Distingir els conceptes sociològics sobre la política social.
12. Distingir els conceptes sociològics, així com els mètodes i les tècniques de recerca social comunament utilitzats per analitzar la política social.
13. Distingir les polítiques socials subjacents a uns conflictes determinats.
14. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a la política social.
15. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
16. Relacionar els conceptes, els mètodes i les tècniques utilitzats per analitzar la política social amb els debats teòrics i metodològics generals.
17. Relacionar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a la política social, amb el context històric en el qual han sorgit.
18. Relacionar-los amb els debats sobre l'estat, el canvi social i la desigualtat.
19. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

PRIMERA PART: POLITICA SOCIAL

Docent: Dr. Massoud Sharifi

Bloc I. Fonaments teòrics de la política social

1. Què és la política social?
2. Política social i estructura social

Bloc II. Focus d'interès

3. Règims de benestar
4. Canvis sociopolítics i Estats del Benestar. Nous riscos socials
5. De l'Estat del Benestar Protector a l'Estat del Benestar Inversor

Bloc III. Origen i evolució de la política social i de l'Estat del Benestar a Espanya

6. L'Estat "Autoritari" del Benestar a Espanya
7. La política social a la Constitució i durant la transició
8. La profundització de les polítiques neoliberals
9. La política social a les Autonomies i a les Administracions locals

SEGONA PART: POLÍTIQUES FAMILIARS

Docent: Dr. Massoud Sharifi

Bloc I. Substrat de les polítiques familiars

1. Règims de producció, polítiques socials i models familiars
2. Diversitat familiar i igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere
3. Concepte i dimensions de les polítiques familiars

Bloc II. Instruments de les polítiques familiars

4. Polítiques de suport econòmic a les famílies
5. Llicències parentals
6. Atenció infantil i educació per a infants de 0-6 anys

Bloc III. Resultats de les polítiques familiars

7. Pautes de fecunditat
8. Benestar de la infància i equitat de gènere
9. Mobilitat intergeneracional i sostenibilitat de l'Estat de benestar

TERCERA PART: POLÍTIQUES MIGRATÒRIES

Docent: Dra. Paola Contreras i Dr. Thales Speroni

Bloc I. Introducció a les migracions internacionals

1. Les migracions internacionals com a fenomen social: causes i principals tendències

2. Evolució dels fluxos migratoris a Espanya

Bloc II. Immigració, Polítiques públiques i Ciutadania

3. Polítiques de control de fluxos a Espanya i a la UE

4. Polítiques d'integració i reconeixement: debats, models i tendències a Europa

5. Participació política i ciutadania. Les polítiques de representació

Bloc III. Polítiques i Governabilitat de les migracions: el cas català

6. El "model català d'integració" en discussió

7. El paper de les administracions locals en la implementació de polítiques socials. La gestió local del fet migratori i de la diversitat

Metodologia

El desenvolupament del curs es basa en la següent metodologia docent:

a) Classes "magistrals", on l'alumnat podrà assolir les bases conceptuals de la matèria

b) Seminaris/exercicis dirigits a la discussió dels textos bàsics.

c) Treball en equip (tres persones) sobre tres propostes d'ABP (Aprentatge Basat en Problemes), a triar-ne una. Seguiment grupal dins de l'horari de tutories.

d) Es promourà al llarg de les sessions un clima que eviti els comentaris o exemples sexistes, racistes i LGBTIfòbics

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i Seminaris a l'aula	105	4,2	4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories grupals i individuals	45	1,8	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Tipus: Autònomes			
Lectures, Treball en equip, Preparació de proves escrites	150	6	3, 5, 6, 14, 17, 18

Avaluació

Se superarà l'assignatura si la nota final de les diferents activitats d'avaluació assoleix com a mínim un 5. La nota mitjana de les tres proves escrites (individuals) i la resolució del cas ABP (grup) han de tenir una nota mínima de 4 per tal de poder fer mitjana i superar el conjunt de l'assignatura.

L'alumnat que no assoleixi una nota mitjana de 4 (a partir de la suma de les tres proves escrites), tindrà l'opció de repetir només una de les tres proves el dia de la recuperació. La recuperació no contempla que l'estudiant que assoleixi una nota mitjana igual o superior a 5 (a partir de la suma de les tres proves escrites) pugui millorar la nota, encara que hagi suspès alguna de les tres proves.

L'alumnat que durant el curs hagi fet un seguiment adequat de l'assignatura i no superi la nota mínima de l'avaluació grupal (nota de l'ABP inferior a 4), podrà optar a la recuperació del treball.

A l'acta d'avaluació tan sols tindran la qualificació de "no presentat" aquelles persones que no hagin fet les activitats d'avaluació corresponents al 50% de la nota.

A l'inici de curs es publicarà a l'aula moodle un calendari amb la programació del curs sessió per sessió i amb totes les dates de les diferents activitats d'avaluació

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació grupal (equips de tres persones): Lliurament informe resolució ABP	20%	0	0	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Avaluació individual: Fitxa de les lectures bàsiques	15%	0	0	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Avaluació individual: Realització de tres proves escrites una per a cada bloc de l'assignatura.	60% (20% cada prova)	0	0	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Evaluación grupal (equipos de tres personas): Seguimiento tutorial ejercicio ABP	5%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

PRIMERA PART: POLITICA SOCIAL

Esping-Andersen, G. (2000). Capítulo 5: Un nuevo examen comparativo de los distintos regímenes del bienestar. En *Fundamentos sociales de las economías postindustriales* (p. 101-127). Editorial Ariel.

González de Durana, A. A., & Rodríguez Cabrero, G. (2019). El Papel de Las Políticas Sociales a La Salida de La Crisis: Los Servicios Públicos y Las Prestaciones Sociales Entre La Regresión y Las Reformas. En G. F. Maíllo (Ed.), *VIII Informe sobre exclusión y desarrollo social en España, 2019* (p. 329-390). Caritas Española: Fundación Foessa.

Moreira, A., León, M., Moscarola, F. C., & Roumpakis, A. (2021). In the eye of the storm...again! Social policy responses to COVID-19 in Southern Europe. *Social Policy & Administration*, 55(2), 339-357.

Moreno Fernández, L., & Mari-Klose, P. (2016). Bienestar mediterráneo: Trayectorias y retos de un régimen en transición. En E. del Pino, M. J. Rubio Lara, & J. Adelantado Gimeno (Ed.), *Los Estados de bienestar en la encrucijada: Políticas sociales en perspectiva comparada* (2ª ed. ampliada, p. 139-160). Tecnos.

Orloff Ann Shola. (2009). Gendering the Comparative Analysis of Welfare States: An Unfinished Agenda. *Sociological Theory*, 27(3), 317-343.

SEGONA PART: POLÍTIQUES FAMILIARS

Allen, K. R., & Henderson, A. C. (2016). Family Systems Theory. En *Family Theories: Foundations and Applications* (p. 103-123). John Wiley & Sons, Incorporated.

Ayuso Sánchez, Luis & Bascón Jiménez, Milagrosa (2021). El descubrimiento de las políticas familiares en España: entre la ideología y el pragmatismo. *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 174: 3-22.

Berger, L. M., & Carlson, M. J. (2020). Family Policy and Complex Contemporary Families: A Decade in Review and Implications for the Next Decade of Research and Policy Practice. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 478-507.

Daly, M., & Ferragina, E. (2018). Family policy in high-income countries: Five decades of development. *Journal of European Social Policy*, 28(3), 255-270.

Flaquer, L. (2016). La família davant els reptes de la Segona Transició Demogràfica. En S. Giner & O. Homs (Ed.), *Raó de Catalunya. La societat catalana al segle XXI* (p. 359-376). Institut d'Estudis Catalans/Enciclopèdia Catalana.

TERCERA PART: POLÍTIQUES MIGRATÒRIES

Castles, Stephen. 2006 "Factores que hacen y deshacen las políticas migratorias". A: Alejandro Portes y Josh Dewind (coords.) *Repensando las migraciones. Nuevas perspectivas teóricas y empíricas*, México, Miguel Ángel Porrúa/INM/UAZ. (pp. 33-66). Disponible a:
<https://revistas.comillas.edu/index.php/revistamigraciones/article/view/4262/4084>

Oso, L., López-Sala, A., & Muñoz-Comet, J. (2021). Migration Policies, Participation and the Political Construction of Migration in Spain . *Migraciones. Publicación Del Instituto Universitario de Estudios Sobre Migraciones*, (51), 1-30. Disponible a:
<https://revistas.comillas.edu/index.php/revistamigraciones/article/view/16736/14789>

Rodriguez, Dan (2007) "Inmigración y modelos de incorporación: contextos, claves del debate y tendencias de futuro (Prólogo)". A: John Biles, Ines Michalowski i Lara Winnemore, *Políticas y modelos de acogida. Una mirada transatlántica: Canadá y Alemania, Francia y los Países Bajos*, Barcelona: CIDOB (pp. 8-37) Disponible a:
https://www.cidob.org/publicaciones/series_pasadas/documentos/migraciones/politicas_y_modelos_de_acogida_

Sánchez, Blanca. (2011) "La política migratoria en España. Un análisis de largo plazo". REIS, Monográfico nº 1 (pp. 243-268). Disponible a:
<http://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/viewArticle/393>

Zapata, Ricard & Blanca Garcés (coords.) (2008). *La gestió municipal de la immigració a Catalunya*. Barcelona: Associació Catalana de Municipis. (pp. 11-23; 129-171). Disponible a:
https://www.acm.cat/sites/default/files/publicacions/fitxers/lilibre_gestio_municipal_immigracio.pdf

Programari

No procedeix